

## ERKİN AZAM'IN EDEBİ KİŞİLİĞİ ÜZERİNE

### The Draws the Portrait of Erkin Azam

Obid SHOFIYEV\*

Geliş Tarihi: 06.07.2017

Kabul Tarihi: 11.08.2017

#### Öz

Bu makalede, Özbek yazar Erkin Azam'ın hayatı ve edebî kişiliği üzerinde durulmuştur. Hikâye, uzun hikâye, roman ve tiyatro yazarı, gazete ve dergilerde de köşe yazıları yazarlığı yapan edibin sanat dünyasına genel olarak bir göz atılmıştır. Özbekistan halk yazarı Erkin Azam 20. yüzyılın 70'li yıllarında edebiyat âleminde görülmeye başlamıştır. Bu dönem Özbek edebiyatının kendi de büyük bir değişim safhasını yaşamaktaydı. Özellikle genç nesil Özbek yazar ve şairleri edebiyata yeni bir ruh, cazibe kazandırdığı görülür. Erkin Azam sürekli olarak, hem manevi marifi, hem de sosyal edebi hayata faal katılan yazarlardan biridir. O, birçok yayın kurullarında tecrübe edinmiş, Özbekistan bağımsızlığa kavuşunca da devlet kurullarında yüksek kademelerde çalışmıştır. Erkin Azam, pek çok öykü, dram, sinema yazıları ve gazete makalelerinin yazarı olmakla birlikte bir de roman sahibidir. O, hangi türde yazarsa yazsın kendine özgü bir yöntemiyle ayrıcalıklıdır. Onun icadında sadece Özbek edebiyatı değil, belki de dünya edebiyatı temsilcilerinin gelenekleri hissedilir. Örneğin, Cengiz Aytmatov, Nodar Dumbadze, Fazil İskender, Aziz Nesin gibi yazarların icadı onun için birer ilham kaynağı olmuştur. Onun eserlerinin çoğu kahramanlar delikanlı, inatçı bir karaktere sahiptir. Ayrıca Erkin Azam'ın icadında kinaye (ironik) yöntemi öncülük taşır. Erkin Azam'ın eserleri birçok yabancı dillere çevrilmiştir. Örneğin, onun çalışmaları Çek, Rus, İngiliz, Fransız dillerinde yayınlanmıştır. Sinema yazıları ise dünyada birçok ödül kazanmıştır.

**Anahtar Kelimeler:** Erkin Azam, Özbek edebiyatı, gazeteci, editör, edebi tür, hikâye, kıssa, roman.

#### Abstract

In the article is given a look to the way of life and creative work of Erkin Azam, people's writer of Uzbekistan. The literary portrait is given to the creative activity of writer, dramatist and publicist. The People's writer of Uzbekistan Erkin Azam is appeared in Uzbek literature in 70s of XXth century. This was the period of radical changes in Uzbek literature. The representatives of this period have brought new spirit and magnetism to the literature. Erkin Azam is one of the writers, who has been actively participating in educational-spiritual, social-literary life. He has improved his professional experience in different editorial offices, and as Uzbekistan got its independence he worked in high positions of different governmental organizations. He has created many stories, essays, art works, dramas, publicistic articles and a novel. Erkin Azam's own style is can be always seen in any genre, which he wrote. The traditions of not only Uzbek literature, but traditions of world literature representatives can be felt in his works. The creative works of Chinghiz Aytmatov, Nodar Dumbadze, Fazil Iskandar and Aziz Nesin served as an experience school for the writer. The main characters of his works are depicted as direct, obstinate and stubborn people. Irony is widely used in creative works of Erkin Azam. The works of Erkin Azam are translated into different foreign languages, particularly, into Czech, Russian, English and French languages. The films created by the scenery of Erkin Azam has won prestigious awards of the world.

**Key words:** Erkin Azam, Uzbek literature, publicist, editor, genre, story, narrative, novel.

\* Termiz Devlet Üniversitesi Özbek Filoloji Fakültesi, Özbek Edebiyatı Bölümü Doktora Öğrencisi, Özbekistan, e-posta: shofiyev@mail.ru